

INNHold

FORORD: VEIEN TIL ET BOKVERK	11
INNLEDNING.....	18
KAPITTEL 1	
OPPTAKT: GJENNOMBRUDD PÅ FLERE KONTINENTER	23
Sirimavo Bandaranaike: «Kjøkkenkvinne» til topps på Ceylon	23
Indira Gandhi: Indias «keiserinne»	33
Bestemor Golda Meir trår til i Israel – og Dalai Itzik følger etter	43
Isabel Perón: Kabaretdanserinne til makten i Argentina	52
Elisabeth Domitien: Venn av diktatoren Bokassa i Den sentralafrikanske republikk	56
Tilfeldighetenes spill	62
KAPITTEL 2	
«POLITIKK ER IKKE NOE FOR KVINNFOLK!»	
BAKGRUNN OG PROBLEMSTILLINGER	69
Revolusjon i levkår og politikk	69
Demokratier av ulik art	75
Kjønn og makt	78
Likhet og forskjeller	85
Kvinne i en mannsverden	91
Gjennom labyrinten	96
Toppledere under lupen	100
Hva skjedde egentlig?	104
KAPITTEL 3	
VESTLIGE INDUSTRILAND I: KVINNER KAN – PÅ ULIKE VIS	107
Verdens første demokratier	107
Margaret Thatcher: konservativ britisk jernlady	109
Agatha Barbara og Maria de Lourdes Pintasilgo: enslige svaler i Malta og Portugal	119
Vigdís Finnbogadóttir og islandske rødstrømper	124
Gro Harlem Brundtland: fra kjeftesmelle til landsmoder i Norge	127
Kvinnesaksbølgen slår inn	135

KAPITTEL 4

SØR-ASIAS «BRØLENDE HUNNTIGRE»	141
Det fattige og folkerike Sør-Asia	141
Benazir Bhutto: Østens datter til topps i Pakistan	142
Sheikh Hasina og Khaleda Zia: Begumer i Bangladesh	155
Uventet etterspill i India: Pratibha Patil	165
Chandrika Kumaratunga: datter av to statsministre på Sri Lanka	168
Dynastier og vold	172

KAPITTEL 5

BALANSEKUNSTNERE I ØST-ASIA	179
Mangfoldige øyriker	179
Cory Aquino: Filippinenes «folkemakt» nummer 1	180
Gloria Macapagal-Arroyo: Filippinenes «folkemakt» nummer 2	190
Megawati blant Indonesias mektige muslimske menn	196
Når en diktator faller	204
Han Myung Sook: nytt mønster i Sør-Korea	209

KAPITTEL 6

MELLOM MACHISMO, MARIANISMO OG MODERNISME

I LATINAMERIKANSKE STATER	213
Violeta Chamorro: hvit fredsdue i Nicaragua	213
Tredje demokratiseringsbølge	221
Lidia Güeiler Tejada: revolusjonær kommandør i Bolivia	225
Janet Jagan: jøde fra Chicago til topps i Guyana	228
Mireya Moscoso: Panama-kanal og Cartier-klokker	232
Beatriz Merino: selvstendig kvinne i Peru	236
Michelle Bachelet: Chiles usannsynlige pioner	238
Ekteparstafett i Argentina: Cristina Fernández de Kirchner	244
Laura Chinchilla og Dilma Rouseff: rosa bølge i Costa Rica og Brasil	250
Bakom en vellykt kvinne står en sterk mann	254

KAPITTEL 7

KARIBIAS SKJEVE DEMOKRATIER	263
Britisk arv og mannsnettverk	263
Eugenia Charles: karibisk matriark i Dominica	265
Tre haitiske kvinner midt i tumultene: Ertha Pascal-Trouillot, Claudette Werleigh og Michèle Pierre-Louis	271
Portia Simpson Miller opp og ned på Jamaica	276

Kamla Persad-Bissessar: ny sjanse i Trinidad og Tobago	280
Mannstungt demokrati.	281

KAPITTEL 8

«STORE MENN» I AFRIKA	287
Ruth Perry midt i Liberias borgerkrig	287
Autoritært styre i fattige land.	291
Eksplosjon i Rwanda og Burundi: Agathe Uwilingiyimana og Sylvie Kinigi	295
Mame Madior Boye: eliteskifte i Senegal.	300
Maria das Neves og Maria do Carmo Silveira i politisk klemme i São Tomé og Príncipe.	303
Luisa Dias Diogo: sjefens assistent i Mosambik	306
Ellen Johnson Sirleaf: til topps i Liberia.	310
Rose Francine Rogombé: Gabons seremonimester	317
I skyggen av «Store menn».	318

KAPITTEL 9

ØSTBLOKKEN FRA KOMMUNISME TIL KAPITALISME	325
Frigjøring blir undertrykking i Sovjetunionen.	325
Satellitter og sammenbrudd.	329
Jugoslavias tredje vei: Milka Planinc og Jadranka Kosor.	330
«Sjokkterapi» i øst	337
Litauisk stafett med Kazimiera Prunskienė og Dalia Grybauskaitė	339
Sabine Bergmann-Pohl, Øst-Tysklands siste statssjef	344
Polsk kompromiss: Hanna Suchocka	346
Vaira Viķe-Freiberga: Latvias dronning	350
Reneta Indzhova: Bulgarsk episode	353
Roserevolusjon i Georgia med Nino Burdsjanadse	354
Julija Tymosjenko: Ukrainas oransjeprinsesse	356
Zinaida Greceanii: «Kommunismen» gjenoppstår i Moldova	361
Ikke som andre: Rosa Otunbajeva i Kirgisistan	363
Iveta Radičová over hindre i Slovakia	366
Patriarkatet består	368
Land uten kvinner i topp: Russland	374

KAPITTEL 10

VESTLIGE INDUSTRILAND II: KVINNEMAKT OG NEDERLAG	377
Irsk overraskelse: Mary Robinson og Mary McAleese	377
Edith Cresson: fanget i en fransk snare	384
Kim Campbell: umulig oppgave for en kanadisk feminist	389

Tansu Çiller: ærgjerrig tyrkisk økonom.	391
Velferdsrasering og kvinneframmasj i New Zealand: Jenny Shipley og Helen Clark.	395
Sveits slipper kvinner til: Ruth Dreifuss, Micheline Calmy-Rey og Doris Leuthard.	401
Tarja Halonen, Anneli Jäätteenmäki og Mari Kiviniemi, Finlands tre på topp.	404
Tysklands Angela Merkel blir Europas stille leder.	410
Johanna Sigurðardóttir: reddende engel på Sagaøya.	417
Julia Gillard: australsk statsminister på leirfotter.	420
Brottsjø og stigende tidevann.	423

KAPITTEL 11

DER KVINNER GIKK TIL TOPPS.

SAMMENDRAG AV DE GEOGRAFISKE KAPITLENE.	431
Vestlige land.	431
Østlige land (den tidligere østblokken).	433
Latin-Amerika og Karibia.	435
Asia.	438
Afrika sør for Sahara.	441
Der kvinner ikke gikk til topps.	443

KAPITTEL 12

NÅR KVINNER GJØR EN FORSKJELL.

OVERSIKT OG KONKLUSJONER.	453
Mannsdominert verden.	453
Demokrati og kvinnebevegelse.	454
Maktens labyrinter.	460
Begrenset makt.	468
Superkvinner.	472
Toppkvinnenes betydning.	479
Kvinnevennlig demokrati må til.	491

VEDLEGG 1

KRONOLOGISK OVERSIKT OVER KVINNELIGE TOPPLEDERE

1945–2011 MED STILLING OG FUNKSJONSTID.	494
LITTERATUR.	498
NOTER.	525
FORFATTEROMTALE.	538